

Leif Johansen död

Professor Leif Johansen vid Oslo universitet har avlidit, endast 52 år gammal. Han var i Sverige relativt litet känd utanför kretsen av aktiva forskare. Bland dessa är emellertid uppskattningen av hans arbete desto större. Johansen arbetade i huvudsak med nationalekonomisk grundforskning och gjorde därvid i flera sammanhang så betydelsefulla insatser att de måste betecknas som viktiga bidrag till den ekonomiska teorins utveckling. Han var trots detta ingen renodlad specialist med begränsat verksamhetsområde. Hans produktion vittnar om bred beläsenhet och djup förtrogenhet med hela ämnet. Nordisk ekonomisk forskning hade under mellankrigstiden ett antal internationellt framstående företrädare med dessa egenskaper. Leif Johansen var en av de få som förmådde föra denna tradition vidare.

Läsarna av denna tidskrift har indirekt fått ta del av Johansens bidrag till den ekonomiska produktions- och tillväxtteorin. Hans teoretiska forskning på dessa områden har i hög grad inspirerat svenska forskare och utredare i tillämpningar på svenska förhållanden; utrikeshandel, struktur- omvandling och resursanvändningsproblem i bristsituationer som t ex energikriser är typiska exempel. Johansens arbeten har också ökat vår förståelse för den internationella konkurrensens verkningar i en liten öppen ekonomi som den svenska. Vi har här exempel på att ett teoretiskt bidrag på grundforskningsnivå ofta får betydelse långt utanför det egna specialområdet.

Under senare år har Johansen arbetat med modeller som i första hand avsett att på ett mer realistiskt sätt belysa förutsättningarna för ekonomisk politik. Sin vana trogen gjorde han därvid utvidgningar av existerande teorier som är synnerligen relevanta för dagens problem. Osäkerhet, intressekonflikter och komplicerade administrativa strukturer är huvudelement i denna modellvärld. Endast en forskare med osedvanlig bredd i sin kompetens kan klara en sådan uppgift. Johansen visade på möjligheterna till en systematisk, övergripande formulering av teorin. För den ekonomiska forskningen är det en stor förlust att Leif Johansen inte själv kan fullfölja denna ansats.

Lars Bergman

Bertil Holmlund